

per ambdós cònjuges o per un amb el consentiment de l'altre.

c) Si les lleis indicades en el paràgraf primer d'este apartat no reconeixen la separació o el divorci o ho fan de manera discriminatòria o contrària a l'orde públic.»

Disposició final primera. *Caràcter d'esta llei.*

L'article tercer d'esta llei té caràcter ordinari, i es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació civil, conforme a l'article 149.1.8a de la Constitució.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present llei orgànica entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats que complisquen esta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 29 de setembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

18089 *LLEI 28/2003, de 29 de setembre, reguladora del Fons de Reserva de la Seguretat Social. («BOE» 234, de 30-9-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'establiment de fons especials d'estabilització i reserva per a atendre necessitats futures en matèria de prestacions contributives, originades per desviacions entre ingressos i gastos de la Seguretat Social, ha sigut una exigència institucional per al sistema de la Seguretat Social, que per això ha sigut objecte d'especial consideració en diferents àmbits i fòrums de diàleg entre les forces polítiques i socials i el Govern.

Estos contactes van cristal·litzar, primerament, en el denominat Pacte de Toledo, d'abril de 1995, les recomanacions 1 i 2 de l'apartat IX del qual s'ocupen respectivament de la separació i aclariment de les fonts de finançament del nostre sistema de Seguretat Social i de la constitució de reserves en el nivell contributiu d'este que atenuen els efectes dels cicles econòmics; posteriorment, en l'Acord de Consolidació i Racionalització del Sistema, de 9 d'octubre de 1996, que arreplega aquelles recomanacions, i, finalment, en l'Acord per a la Millora i el Desenrotllament del Sistema de Protecció Social de 9 d'abril del 2001, els apartats I, II i III del qual reafirmen i completen les mateixes recomanacions en orde a la separació de les fonts de finançament del sistema, de l'aplicació d'excedents i de la dotació del Fons de Reserva.

Els dits pactes van determinar inicialment l'aprovació de la Llei 24/1997, de 15 de juliol, de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, que, per a protegir en la mesura que siga possible el sistema davant de situacions de dificultat, va institucionalitzar amb eixa finalitat el Fons de Reserva de la Seguretat Social, a l'objecte del qual es va donar una nova redacció a l'apartat 1 de l'article 91 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

D'altra banda, l'acord de 9 d'abril del 2001 va tindre el seu primer reflex en la Llei 18/2001, de 12 de desembre, General d'Estabilitat Pressupostària, que va prevore, en l'article 17.2, que en cas que la liquidació pressupostària se situe en una posició de superàvit en el sistema de la Seguretat Social, este s'aplicarà prioritàriament al Fons de Reserva de la Seguretat Social amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del dit sistema.

Seguint esta mateixa previsió, la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social, en l'article 34.dos dona una nova redacció al mencionat article 91.1 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, en virtut del qual es va constituir el Fons de Reserva de la Seguretat Social en la Tresoreria General d'esta i es faculta el Govern per a fixar la dotació d'eixe Fons de Reserva en cada exercici econòmic i per a determinar-ne la materialització financera, a banda d'altres previsions sobre el caràcter extrapressupostari de les operacions d'adquisició i disposició dels seus actius financers fins a l'últim dia hàbil de cada exercici econòmic, termini en què s'efectuarà la seua definitiva imputació al pressupost de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

A l'empara de les mencionades prescripcions legals, diversos acords del Consell de Ministres han anat fixant la dotació del Fons de Reserva en els exercicis 2000, 2001 i 2002, fins a superar ja els sis mil milions d'euros, avançant en el temps el compliment de les previsions inicials respecte d'això.

Este important volum econòmic del Fons de Reserva de la Seguretat Social i dels actes d'adquisició i disposició dels valors del fons fan necessari completar les previsions de l'article 91.1 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, establint per mitjà d'una llei específica el règim jurídic del Fons de Reserva de la Seguretat Social en els aspectes de major entitat i permanència, encomanant-se, en canvi, a les normes reglamentàries la regulació dels actes de gestió, intervenció i control per raons de l'operativitat i flexibilitat que imposen les circumstàncies de cada moment.

Per a aconseguir eixos objectius, esta llei imposa que els excedents d'ingressos, que tinguen caràcter contributiu i que resulten de la liquidació dels pressupostos de la Seguretat Social de cada exercici, s'apliquen prioritàriament i majoritàriament a la constitució del Fons de Reserva previst en la Llei General de la Seguretat Social.

Determina també esta llei el concepte d'excedent pressupostari a l'efecte de la constitució del Fons de Reserva, així com la finalitat específica del Fons de Reserva, l'òrgan que ha d'acordar la seua dotació i la materialització financera de la seua reserva, i encomana al desplegament reglamentari la regulació concreta de la seua gestió financera i comptable.

Finalment, s'ocupa la llei de regular tant les situacions en què és procedent la disposició dels actius del Fons de Reserva com el caràcter extrapressupostari

de les operacions d'adquisició i disposició dels seus actius financers fins a l'últim dia hàbil de cada exercici econòmic.

Article 1. Dotació del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Els excedents d'ingressos que financen les prestacions de caràcter contributiu i la resta de gastos necessaris per a la seua gestió, que, si és el cas, resulten de la consignació pressupostària de cada exercici o de la liquidació pressupostària d'este, es destinaran prioritàriament i majoritàriament, sempre que les possibilitats econòmiques i la situació financera del sistema de Seguretat Social ho permeten, al Fons de Reserva de la Seguretat Social previst en l'article 91.1 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social.

L'excedent d'excedents derivat de la gestió per part de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social de la prestació d'incapacitat temporal per contingències comunes, determinat de conformitat amb les seues normes reguladores, es destinarà a dotar el Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Article 2. Determinació de l'excedent pressupostari per gastos per prestacions de naturalesa contributiva de la Seguretat Social.

1. A l'efecte de la constitució del Fons de Reserva de la Seguretat Social, l'excedent pressupostari serà el corresponent a les operacions que financen prestacions de caràcter contributiu i la resta de gastos per a la seua gestió del sistema de la Seguretat Social i, en concret, pel que fa a les prestacions contributives, conforme a la delimitació establida en l'apartat 2.a) de l'article 86 i en la disposició transitòria catorze del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, excloent-ne el resultat obtingut per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

2. L'excedent pressupostari per gastos relatius a prestacions de naturalesa contributiva del sistema de la Seguretat Social en cada exercici econòmic serà el constituït per la diferència entre els drets i les obligacions pels imports reconeguts nets per operacions no financeres, corresponents a les Entitats Gestores i Tresoreria General de la Seguretat Social, corregida d'acord amb criteris de màxima prudència en la manera que reglamentàriament s'establisca, respectant els principis i normes de comptabilitat establits en el Pla General de Comptabilitat Pública.

Article 3. Acord per a la dotació del fons i la seua materialització.

1. Les dotacions efectives i materialitzacions del Fons de Reserva de la Seguretat Social, sempre que les possibilitats econòmiques i la situació financera del sistema ho permeten, seran les acordades, almenys una vegada en cada exercici econòmic, pel Consell de Ministres, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Assumptes Socials, d'Hisenda i d'Economia.

2. Els rendiments de qualsevol naturalesa que generen el compte del Fons de Reserva i els actius financers en què s'hagen materialitzat les dotacions del Fons de Reserva s'integraran automàticament en les dotacions del fons.

Article 4. Disposició d'actius del fons.

La disposició dels actius del Fons de Reserva de la Seguretat Social es destinarà amb caràcter exclusiu al finançament de les pensions de caràcter contributiu i a la resta de gastos necessaris per a la seua gestió, i només serà possible en situacions estructurals de dèficit per operacions no financeres del sistema de la Seguretat Social, no podrà excedir en cada any del tres per cent de la suma d'ambdós conceptes i necessitarà l'autorització prèvia del Consell de Ministres, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Assumptes Socials, d'Hisenda i d'Economia.

Article 5. Gestió financera del fons.

Els valors en què es materialitze el Fons de Reserva seran títols emesos per persones jurídiques públiques.

Reglamentàriament es determinaran els valors que han de constituir la cartera del Fons de Reserva, graus de liquiditat d'esta, supòsits d'alienació dels actius financers que l'integren i la resta d'actes de gestió financera del Fons de Reserva.

Article 6. Comité de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per al superior assessorament, control i ordenació de la gestió econòmica del Fons de Reserva, es crea el Comité de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

El dit comité estarà presidit pel secretari d'estat de la Seguretat Social i es compondrà, a més, d'un vicepresident primer, que serà el secretari d'estat d'Economia, i d'un vicepresident segon, que serà el secretari d'estat de Pressupostos i Gastos del Ministeri d'Hisenda, així com del director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social, del director general del Tresor i Política Financera i de l'interventor general de la Seguretat Social. Actuarà com a secretari del comité, sense veu ni vot, el subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Este comité tindrà les funcions de formular propostes d'ordenació, assessorament, selecció de valors que han de constituir la cartera del fons, alienació d'actius financers que l'integren i la resta d'actuacions que els mercats financers aconsellen i el control superior de la gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social, així com elaborar l'informe que s'ha de presentar a les Corts Generals sobre l'evolució del dit fons.

Article 7. Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per a l'assessorament del Comité de Gestió del Fons de Reserva de la Seguretat Social, amb vista a la selecció dels valors que han de constituir la cartera del Fons de Reserva de la Seguretat Social, formulació de propostes d'adquisició d'actius i d'alienació d'estos i la resta d'actuacions financeres del fons, es crea la Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Esta comissió estarà presidida pel secretari d'estat d'Economia, i estarà composta, a més, per:

El director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

El director general del Tresor i Política Financera.

El director general de Política Econòmica.
L'intendent general de la Seguretat Social.

El subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social, que exercirà les funcions de secretari de la comissió, amb veu però sense vot.

Article 8. Comissió de Seguiment del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Per a conèixer de l'evolució del fons, es crea una Comissió de Seguiment del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Esta comissió de seguiment estarà presidida pel secretari d'estat de la Seguretat Social o persona que ell mateix designe, i es compondrà, a més, de tres representants del Ministeri de Treball i Assumptes Socials, designats pel secretari d'estat de la Seguretat Social, un representant del Ministeri d'Economia, un representant del Ministeri d'Hisenda, quatre representants dels diversos sindicats i quatre representants de les organitzacions empresarials, en ambdós casos, de major implantació. Actuarà com a secretari de la comissió, sense veu ni vot, el subdirector general d'Ordenació de Pagaments i Gestió del Fons de Reserva de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

La Comissió de Seguiment coneixerà semestralment de l'evolució i composició del Fons de Reserva, per a la qual cosa el Comité de Gestió del Fons de Reserva, la Comissió Assessora d'Inversions del Fons de Reserva i la Tresoreria General de la Seguretat Social facilitaran informació sobre estos temes amb caràcter previ a les reunions que mantinga la dita comissió.

Article 9. Caràcter de les operacions de gestió i imputació pressupostària.

Les materialitzacions, inversions, reinversions i desinversions i la resta d'operacions d'adquisició, disposició i gestió dels actius financers del Fons de Reserva de la Seguretat Social corresponents a cada exercici tindran caràcter extrapressupostari, i s'imputaran definitivament, al seu últim dia hàbil, al pressupost de la Tresoreria General de la Seguretat Social, conforme a la situació patrimonial del Fons de Reserva en la dita data, i a l'efecte d'això seran objecte d'adequació els crèdits pressupostaris.

Disposició addicional primera. Modificació de l'article 91 de la Llei General de la Seguretat Social.

Es modifica l'apartat 1 de l'article 91 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactat en els termes següents:

«1. En la Tresoreria General de la Seguretat Social es constituirà un Fons de Reserva de la Seguretat Social amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del sistema de la Seguretat Social en matèria de prestacions contributives, en la manera i en la resta de condicions que determine la seua llei reguladora.»

Disposició addicional segona. Modificació de l'article 149 de la Llei General Pressupostària.

S'afeg un nou paràgraf d) a l'article 149 del text refós de la Llei General Pressupostària, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, en els

termes que s'indiquen, passant l'actual paràgraf d) a constituir el paràgraf e):

«d) Els destinats a dotar el Fons de Reserva de la Seguretat Social.»

Disposició addicional tercera. Informació a les Corts Generals.

El Govern presentarà a les Corts Generals un informe anual sobre l'evolució i composició del Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Disposició transitòria única. Ingressos i gastos per complements a mínims a l'efecte de la determinació d'excedents del Fons de Reserva.

Mentres es complete el finançament establert en la disposició transitòria catorze de la Llei General de la Seguretat Social, en el càlcul del resultat pressupostari a què es referixen els articles 1 i 2 d'esta llei, es computaran els gastos corresponents als complements per a pensions mínimes i els ingressos rebuts per l'Estat per al seu finançament.

Disposició final primera. Habilitació normativa.

S'autoritza el Govern per a dictar les normes necessàries per a l'aplicació i desplegament del que preveu esta llei.

Disposició final segona. Entrada en vigor.

El que disposa esta llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 29 de setembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

18681 LLEI 29/2003, de 8 d'octubre, sobre millora de les condicions de competència i seguretat en el mercat de transport per carretera, per la qual es modifica, parcialment, la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres. («BOE» 242, de 9-10-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Diverses són les raons que aconsellen la modificació del títol V de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres (d'ara en avant, LOTT), referit al règim sancionador i de control dels dits transports.